

МОТИВИ

към проект на Наредба за изискванията към дейността на пазарните оператори

Причини, налагащи приемането:

С предложениия проект на Наредба за изискванията към дейността на пазарните оператори се уреждат допълнителни изисквания към дейността на пазарните оператори и по-конкретно, определят се критериите, които пазарните оператори трябва да вземат под внимание при назначаването на нови и при оценката на съществуващи членове на управителните и контролните органи на пазарния оператор.

Съществена част от предмета на действащата наредба е регулирана от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ), както и от делегирани регламенти на Европейския съюз.

С наредбата се цели конкретизиране на изискванията, заложи в Насоките относно ръководния орган на пазарни оператори и доставчици на услуги за докладване на данни (ESMA70-154-271), издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари, за които Комисията за финансов надзор е взела решение, че възнамерява да спазва и е публикувала на интернет страницата си. Спазването на насоките се постига чрез въвеждане на съответните изисквания от тях в националното законодателство с проекта на подзаконов нормативен акт. По този начин се създават условия за задължително прилагане на изискванията от пазарните оператори и съответно възможности за прилагане на надзорни мерки при неспазване на тези изисквания.

Цели, които се поставят с приемането на наредбата:

Глава първа на проекта на наредба съдържа общи положения, като се посочва, че с наредбата се уреждат изисквания към пазарните оператори, включително към оценките на пригодността на управителните и контролните им органи, поотделно и колективно.

Основните изисквания към управителните и контролните органи на пазарния оператор са уредени в чл. 158 ЗПФИ. С глава втора на проекта на наредба се регламентират конкретните допълнителни изисквания за оценката на пригодността. Управителният орган на пазарния оператор трябва да бъде пригоден да изпълнява задълженията си, а съставът му да допринася за ефикасното му управление и за балансиран процес на вземане на решения. Това оказва въздействие не само върху сигурността и стабилността на самия пазарен оператор, но и върху целия небанков сектор, тъй като се увеличава доверието на обществеността в лицата, управляващи дейността на предприятията във финансовия сектор в страната. Когато оценява пригодността на членовете на управителния и контролния орган, пазарният оператор следва да прилага политика относно функциите и отговорностите на управителния орган, съответно контролния орган, посочваща за всяка позиция цялостната длъжностна характеристика и времето, което се очаква да отдели бъдещият член на управителния орган, съответно контролния орган.

Всички членове на управителния и контролния орган е необходимо да бъдат в състояние да отделят достатъчно време за изпълнение на своите задължения в управлението на пазарния оператор. Времето, което даден директор е в състояние да отделя за изпълнение на своите задължения, може да бъде повлияно от редица фактори: брой директорски длъжности, заемани в други финансови и нефинансови дружества, включително и от името на юридическо лице или като заместник, посочен от член на ръководния орган за участие в заседания, броя директорски длъжности, заемани в организации, които не преследват основно търговски цели, други функции и професионални дейности в рамките на финансовия сектор и извън него, имащи значение от гледна точка на времето, което се очаква да се отделя за тях, както и естеството на неговите отговорности, свързани с изброените директорски длъжности. Поради тази причина се изисква преди встъпване в длъжност съответният член на управителен орган, съответно на контролен орган, да представи на пазарния оператор декларация, че има възможност да отдели време за изпълнение на функциите и отговорностите на член на управителния орган, съответно на контролния орган на пазарния оператор.

Предлага се разпоредба, с която пазарният оператор да гарантира, че управителният орган, съответно контролният му орган, колективно притежава управленската компетентност и достатъчно разбиране за дейността на пазарния оператор и рисковете, произтичащи от нея.

Въвежда се изискване членовете или потенциалните членове на управителния орган, съответно на контролния орган на пазарния оператор, да идентифицират и съобщават на управителния орган, съответно на контролния орган на пазарния оператор, за всички обстоятелства, които биха могли да доведат до конфликти на интереси, възпрепятстващи способността им да изпълняват задълженията си независимо и обективно и подлагащи ги на неправомерно въздействие.

Членовете на управителния или контролния орган трябва да са способни да вземат самостоятелни решения и преценки, които са обосновани, обективни и независими. Независимостта им обаче може да бъде възпрепятствана при наличие на конфликт на интереси. Поради тази причина се въвежда задължение за управителния орган на пазарния оператор да приеме политика по отношение на конфликтите на интереси и процедура за прилагане на политиката, с помощта на които да идентифицира, оповестява, оценява, редуцира, управлява и предотвратява конфликти на интереси.

Предвижда се пазарният оператор да приеме и да прилага политика за въвеждане в работата и обучение на членовете на управителния и на контролния му орган с цел да се гарантира, че всеки член на управителния или контролния орган на пазарния оператор е пригоден и може да запази своята пригодност за заеманата длъжност. С оглед потенциалните промени в управлението, стратегията, обхванатите продукти и другите свързани процеси, както и възможните промени в приложимото законодателство и пазарните тенденции се предлага политиката за въвеждане в работата и обучение на управителния и контролния орган на пазарния оператор и програмите за обучение да се актуализира редовно.

Предлага се пазарният оператор да приеме и да прилага политика за подбор и насърчаване на многообразието, с която да осигури, че при избора на членове на

управителния и контролния му орган се вземат предвид широк набор от качества и умения. Политиката за подбор и насърчаване на многообразието следва да посочва най-малко образование и професионален опит, пол, възраст и географски произход с цел да се постигне разнообразие на мнения и опит сред членовете на управителния и контролния орган на пазарния оператор.

Очаквани резултати от прилагането:

Прилагането на проекта на наредба от страна на пазарните оператори ще допринесе за ефективното и ефикасното му управление. По този начин ще бъде осигурена стабилността на самите пазарни оператори и ще се повиши доверието и прозрачността в небанковия финансов сектор.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на проекта на Наредба за изискванията към дейността на пазарните оператори не е свързано с допълнителни разходи за заинтересованите лица.

Предлаганият проект няма пряко отражение върху бюджета на КФН и не е необходимо осигуряване на допълнителни разходи/трансфери/други плащания.

Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Проектът на наредба е в съответствие с правото на Европейския съюз и не съдържа разпоредби, които транспонират изискванията на акт на Европейския съюз, поради което не е приложена справка за съответствието му.

На основание чл. 6 от Правилата за нормативна дейност на Комисията за финансов надзор проектът на Наредба за изискванията към дейността на пазарните оператори заедно с мотивите се публикува на интернет страницата на Комисията за финансов надзор, като срокът за предложения и становища по проекта на наредба, публикуван за обществени консултации, е 30-дневен.